

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Családoknak

nélkülözhetetlen a meleg nyáridőben a

Jégszekrény.

Kaphatók erős és tartós jégszekrények

Sebők Mihály

vaskereskedésében.

Szeged, Széchenyi-tér.

Hajdan és most.

Föld- és munka-uzsora.

Csodálatos ellentét keletkezett a parasztság hajdani és mostani helyzete közt azon félszázad alatt, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség szózatára föl szabadult a jobbágyság. Bátoran kinyilváníthatjuk, hogy ma a szabad paraszt helyzete sokkal rosszabb, mint hajdan a leigázott jobbágyé volt.

Hajdan élet és halál ura volt a földesur, akinek tizeddel, robottal tartozott a jobbágy, de ha jó, emberséges ember volt a földesur, nemcsak tűrhető, hanem a mostanihoz képest igen jó helyzete volt a jobbágyaknak. Igaz, hogy nem vett részt az ország sorsának intézésében, jogai nem voltak, de hiszen nem is volt meg ahhoz való tudása, műveltsége és abban a tudatban élt, hogy ő csupán tartozéka a földesur vagyonának. Az emberi méltóság nagy gondolata nem viharzott át még az alsóbb néprétegek szívében. Ha történetek is véres lázadások, kegyetlen gyilkosságok, annak közvetlen okozója mindig a földesur cudarsága, lelkeltensége volt. A jó földesurat imádatos szeretettel vették körül a jobbágyai, sőt akárhány eset történt 1848-ban, hogy a jobbágyok sirván kérték a földesuraikat, hogy ne szabadítsa fel őket, legyen továbbra is az ő gyámoltató földesuruk. Ok nélkül nem tették ezt. Bizonyára meg voltak elégedve a létező állapotokkal.

Ma nincs jobbágy. Szabad a paraszt. Ha nincs földje és munkát nem kap, szabad neki éhezni. Ha a végrehajtót nem akarja bevárni, be szabad fizetnie az adót hamarabb is.

Azok a kisbirtokosok, akiket ép félszázad előtt föl szabadítottak a jobbágyság alól, azóta tönkrementek, ami természetes is. Addig hozzá voltak szokva az uraság gyámkodásához, az önálló-

ságukat nem tudták okosan felhasználni. Törvényes védelmükről nem gondoskodott senki. Ma már gondoskodnának, de mire az életszükséglet törvénynyé formálódik, akkorra már fölösleges lesz a törvényalkotás, mert nem lesz kin segíteni.

Ma a nagybirtokosok sokkal inkább urai a mezei munkások és zsellérek tömegeinek, sokkal inkább kihasználják őket, mint a jobbágyság idejében. Igaz, hogy valamicskét akarnak is tenni az érdekében, de ez csak aféle farizeuskodás. Félnék a tömegektől.

Hogy milyen a paraszt helyzete ma, ime a példa rá. Itt van a szomszédságban a százezer holdas Pallavicini-uradalom. Harminc év előtt kevesebb művelés mellett kétszer annyi munkást foglalkoztatott az uradalom. A munkabér is magasabb volt.

Azóta az uradalmi gazdálkodásban nagy változás történt. Az új gazdasági gépek sok munkaerőt kiszorítottak, a tömeggazdálkodást olcsóbbá tették.

Husz év előtt az uradalmi községek lakosai annyi bérletet kaptak, amennyit éppen megművelni tudtak. A haszonbér is alacsony volt. A nép hasznát látta a bérletnek.

Ma másként van. Bérletet alig lehet kapni. Az uradalom maga gazdálkodik, a zsellér pedig mezei munkássá süllyedt. A feles. harmados földeken haszna alig van, közepes termés esetén pedig semmi. Az uradalomnak a kis bérlő olyan szolgálmányokkal tartozik, ami a robottal egyenlő. Így pl. két lánca bérlet után az uradalomnak még egy lánca földet tartozik ingyen megszántani, a giz-gaszt belőle kitisztítani.

Lelketlenül és mesterségesen le vannak szorítva a munkabérek is. A napszám is pl. most 60 fillér Sándorfalván, ahol a pótdadó az állami egyenes adókat meghaladja. Az uradalom persze ennek kárát nem érzi, mert a községi terheket tulnyomó részben Sövényházán viseli. A földadója is a kisgazdának aránylag három annyi, mint az uradalomé. Ennek persze fordítva kellene lenni igazság szerint.

De még tovább megyek. Az uradalom még elveinek szabadságát sem hagyta meg a parasztnak. Kulinyi Zsigmond, a „Szegedi Napló” szerkesztője tizenöt év előtt megkapó közvetlenséggel írta meg, hogy hajtja be az uradalom szavazni a rabszija fűzött jobbágyait képviselőválasztáskor.

Vegyük még ehhez az apró zsarnokok, a gazdatisztek, az uradalom uri cselédjeinek gorombaságait, durvaságait, tulkapásait, s azonnal kézen fekvő, hogy a szegény emberek, a lenézett, megve-

tett és a föld és munka-uzsorával kiszorított parasztnak helyzete sokkal rosszabb, mint volt hajdanán.

Ezek tűrhetetlen állapotok, amelyeken segíteni kell, mert el sem képzelhető veszedelmeket rejteget már is méhében a jövő.

Rostkowicz Arthur.

Városi gazdálkodás.

Jóleső örömmel tapasztalom, hogy nem csak a torony alatt, hanem a polgárság körében is érdeklődnek a városi ügyek iránt. Egyszerű polgáremberek is foglalkoznak a városi gazdálkodás mostani rendszerével, amelynek rossz és káros volta kézen fekvő dolog.

Mindenki elismeri azt a szomorú tény, hogy a város évek óta százezreket veszít az ingatlanainak jövedelme és a milliókra rugó tartozásai után járó kamatkülönbözetek folytán.

Ez tény. Nem is tagadhatja, nem is cáfolhatja senki. Hogy ezt a nagy veszteséget bírja a város, azt a polgárság áldozatkészségének köszönhetjük. A nép 50% pótdobban verejtékezik, amelynek leszállítására az ilyen gazdálkodás mellett még ötven év múlva sem gondolhatunk, de a pótdó emelésére már a közel jövőben van kilátás.

Szóba kerül természetesen a jelenlegi rossz rendszer bírálata közben az a kérdés is, hogy milyen legyen az új rendszer a városi gazdálkodásban. Megmondom. Józan és észszerű. Legelsőbbben is több adósságot nem szabad csinálni, hanem el kell adni a regále kötvényeket és a város ingatlanait kell értékesíteni apróbb parcellákban.

Nem mondom én, hogy egyszerűen adjon tul a város a birtokain, mert hiszen a tömegben való eladás nem kecsesgetne kielégítő eredménnyel. A földdel való gazdálkodás gazdának való, nem erkölcsi testületnek. A föld kell ugyanis a népnek, mert a város tulajdonában az a holt kézzel egyenlő. A magán tulajdon után pótdó jár, míg a város saját birtoka után elesik ettől. A földforgalom (örökösítés, átruházás, eladás) szinte haszon a városnak, mert jár utána a krajczár, vagyis inkább ma már a fillérpénz.

Szegeden tudvalevőleg nagy a földéhség, s a lakosság kénytelen időnként egész rajokat kibocsátani a vidékre, mivel nem lehet, illetve csak nagy nehezen lehet földhöz jutni. A szegedi magyar szereti a földet, ragaszkodik a rögökhöz hűségesen, s a legszegényebb cselédember egyetlen vágya, célja, törekvése, hogy annyit kuporgasson össze, hogy vénségére a saját tanyájában hunyhassa le szemét.

Hiába beszélnek nekem arról, hogy a bérlet szépen hajt. Dehogy. A föld tényleges értékének két százalékát sem. A bérleti viszonyokat is ősmerni kell Szegeden, meg a népet is. A város bérlői vagy gazdák, akiknek van saját földjük, vagy pedig zsellérek, azaz tönkrement kisbirtokosok, akiknek fele belebukik a bérletbe, mert sok a tönkrement kis gazda, akik csakis földműveléshez értenek és egymásra licitálják a földeket. Az árverező gazdász vagy tanácsnok és a kiküldött bizottság már jól tudja, mikor rajta marad a föld a magyaron, hogy egy-két év alatt belebukik a bérletbe. Nem fizet, behajtani rajta nem lehet semmit, új

árverés alá kerül a bérlet, ami újabb költség és a dolog kezdődik ismét újfönt, másik zsöllér bukásánál.

Az is tény, hogy a bérlők tulságosan kihasználják a földet, kiszívják erejét és a föld megromlik, elgyöngül. Ez is a város kára.

Ezenkívül még gazdasági és nemzeti érdek követeli a föld föltszabeditását a városi „holt kéz“ alól. Hogy a mobilizálható vagyonnal mit tegyen a város, hogyan értékesítse azt, arról külön is megemlékezem.

Ha a város vagyona nem fekvőségekből állana, hanem készpénzből, legalább is négy százalékot jövedelmezhetne, minden kockázat nélkül. Miután pedig a város vagyona megközelíti a negyven millió koronát, évenként 4 százalék kamatjövödelme meghaladná a másfél millió koronát.

Mennyi jót lehetne tenni negyven millióval? Mily sok intézményt lehetne belőle létesíteni. Megelégedést, boldogságot, jólétet lehetne vele teremteni amellet, hogy a város vagyona a mostaninál kétszer-háromszor annyit jövedelmezne, amivel elérhetnénk azt, hogy a közterhek kisebbek, elviselhetőbbek lennének.

Természetesen a gazdálkodásnak teljesen meg kellene változni. A rögöz való ragaszkodás a városra nézve ma már nem indokolt többé. A paraszti felfogással teljesen szakítani kell, mert mindaddig, amíg ez adja az irányt, addig a várost egészséges fejlődésében megakadályozza ez a rendszer.

Talán idegenül hangzik az, amit most elmondok, de azért talán érdemes felette gondolkodni azoknak, akik a magasabb fejlettségű közgazdálkodáshoz értenek, annak horderejét képesek felfogni. Nem új dolog ez, csak nálunk az.

Ha a városi közvagyon készpénz volna, úgy a legjövödelmezőbb elhelyezéséről kellene gondoskodni. Még közhasznú vállalatok létesítésétől sem szabadna visszariadni.

Igy megalapíthatná a város tüzkárbiztosító intézetét. Hogy ez jövedelmet hajtana, az kétségtelen. Hiszen, ha nem jól jövedelmezne, tiz biztosító intézet nem tartana fiókot Szegeden. Ezek a társaságok, évente mondjuk a legkevesebbet, kétszáz ezer korona tiszta hasznot visznek el Szegedről, ha ugyan nem kétszer vagy háromszor annyit. Ez a város közönségének a vesztesége. Tessék most kiszámítani, mennyi a veszteség tiz, husz, harminc év alatt? A polgárság már akart tüzkárbiztosító intézetet szövetkezeti uton létesíteni, mert belátja hasznát. Mért nem veszi a város kezébe a dolgot? A szövetkezet nem tud annyi anyagi biztosítékot nyújtani, mint a város, mint erkölcsi testület, amely olcsóbb díjtételek mellett biztosíthatna és kiszoríthatná a városból és környékéről a nagyobb részt idegen biztosító intézeteket, melyek szegedi intézményekre mit sem áldoznak, csupán a hasznukat nézik.

Több zálogintézet van a városban. Magánvállalkozás az mind. Haszonnal dolgoznak mindannyian, természetesen a törvény által megengedett uzsorakamatokat szedvén. Mért nem veszi ezt is kezébe a város. Hasznos közintézmény volna ez és jövedelmet hajtó.

Alapíthatna a város bankot és nyújthatna a népnek olcsóbb kölcsönöket, mint a magánvállalkozás és több biztosítékot is képes volna nyújtani, mint bármely szilárd alapokon nyugvó pénzintézet.

Kezébe vehetné a közvilágítást, amely most is az idegen tőke kezében van és a haszon idegen ország milliomasai zsebébe vándorol. Hogy ez hasznot hajtó vállalkozás, mutatja az is, hogy a belga társaság nagy összegeket áldozott, csak hogy a kezébe kaparinthassa a vállalatot.

Ilyen lenne az új gazdálkodás a közvagyonnal. De mielőtt a közcélu és közhasznú vállalkozások ezen terére lépne a város, össze kell zuzni a régi rendszert és ki kell irtani a zsiszik-hadat, mely a közvagyonból élőködik. Mert addig, amíg ezek a zsiszikek a közvagyonból élőködnek, remélni sem lehet a városi gazdálkodás jövödelmezőbb voltát, sőt biznunk sem lehet nagyráhatott városunk olyan arányu fejlődésében, mint az ország második városának

kellene, ha a közművelődés, a kereskedelem, ipar gécpontja akar lenni a főváros után.

Amíg a mai káros gazdálkodási rendszer fönnáll, addig egyetlen városi gazdálkodás sem fog sikerülni, vagy ha sikerül, hát úgy sikerül, mint a gőzfürdő, amely a közvagyonot egyetlen fillérrel nem gazdagítja, hanem ellenkezőleg a pótdók keserves százalékeit fölemészti.

Nagy csapás a városra a gőzfürdő, az igaz, de még nem okult belőle a köztörvényhatósági bizottság. Ugy látszik, még keservesebb leckére van szüksége, hogy észére térjen. Csak aztán késő ne legyen.

Egyéves önkéntesi

egyenruhák

a legjobb kivitelben és legolcsóbb árak mellett készülnek

Nemes L. és Társa

egyenruházati intézetében.

Kortés községi orvos.

Az ártatlanság báránya.

Horgos községének egyik fekélyére mutatott rá a minap a szókimondásáról ösmeretes „Független Közvélemény“. A cikk „Több horgosi polgár“ aláírásával jelent meg és oly alaposággal volt megírva, hogy nem irhatta más, mint a horgosi viszonyokkal ösmerős ember.

Csodálkoztunk is dr. Buda (Beck) Nándor községi orvos azon vakmerő nyilatkozatán, amelyet a „Szegedi Híradó“ nyílttéri rovatában tett közzé. Persze, a pácba került alak azt hitte, hogy egyszerűen letagadja, lehazudja a vádakát, melyek itt Horgoson közismeretűek. No ebben ez egyszer alaposan csalódott, mert addig nem fogunk nyugodni, amíg meg nem szabadítjuk tőle Horgos községét.

Sajtópör indítására akarjuk kényszeríteni, hogy a szegedi esküdtszék előtt bebizonyíthassuk, hogy dr. Buda (Beck) Nándor orvos régen megérdemelte volna már az elcsapatást. Ha ez sem használ, száz tagu küldöttséggel megyünk föl Széll Kálmán kormányelnök ur ő nagyméltóságához, előadjuk panaszainkat és e jeles orvos üzelmeit és akkor a vizsgálat elrendelése és állásától való azonnali felfüggesztése kétségtelen. Hiába komája a Lipót-lovag, nem ér ott az ő befolyása ütöt-taplót sem, ahol az egész község igazáról van szó.

Elvégre a község lakosságának a türelme elfogyott. A pohár csordultig megtelt. Eleget nyeltünk mi már az ő cudarságai miatt, hadd nyeljen most már ő is a keserű labdacokból.

De térjünk rá az ő nyilatkozatára. Mit is ír abban ez a szörnyalak? Azt állítja vakmerő módon, hogy hivatali kötelességeit mindig pontosan teljesítette és hogy felettes hatósága engedélye nélkül sohasem hagyja el a községet, ha pedig elhagyja, mindig van helyettese.

Ez közönséges hazugság, amit ő maga sem hisz el józanabb pillanataiban, mikor magába száll. A tagadás eme szomorú szegénységi bizonyítványát, úgy látszik, a „mama“

kedvence állította ki, aki nem tudja, hogy már másfél esztendő óta figyelemmel kísérjük e jeles orvos minden tettét és följegyezzük a községből való távozásának és visszatérésének még a percét is. Sőt azt is tudjuk és tanukkal igazoljuk, hogy hova utazott.

Azt is hazudta e jeles alak, hogy neki mindig van helyettese, ha a községből távozik. Ugyan kicsoda? Burg Dénes? Az patika nélküli patikus, nem pedig orvos, Helfrich Péter pedig borbély, bár ez utóbbi sokszor helyettesíti halottkémii minőségben az orvos urat.

Arról azonban nyilatkozatában hallgat az orvos ur, hogy ő „Palics“ állomás pályatorvosa. Ez a hallgatás — beösmérés. Palics pedig tudvalevőleg nem Horgoshoz tartozik, hanem Szabadkához.

Ebből is kitétszik, hogy Buda (Beck) ur az igazmondással hadilábon áll. De ime még néhány más bizonyíték is.

Ez év április hó 25-én délután a Kárász-féle majorból jött haza Buda (Beck) orvos ur és azonnal a kártyához ült. Egy szegény ember (a nevét elhallgatjuk) elment az orvos lakására, hogy elhívja beteg fiához. Az orvos hozzátartozói azzal utasították el, hogy súlyos beteg, nem is bír fölkelni az ágyból.

Ezen sorok írója és még többen, szemmel kísértük a történeteket, nehogy később az orvos letagadhassa, mikor ezért felelni kell: mert kell!

Másnap reggel ez a „súlyos beteg“ orvos már a kora reggeli órákban Dorosmára utazott, hogy ott az egyik horgosi tanító ellen alaptalan rágalmak miatt indított fegyelmi tárgyaláson vádlóként szerepelhesen s ha lehet, tönkre tegye, mert az nem köszön neki és nem szavazott az ő Lipótlovag komájára.

No de menjünk tovább. Ez év április hó 27-én este 10 órától 30-án délelőtt 10 óráig hol volt az orvos ur és kinek az engedelmével volt távol és ki volt a helyettese?

Ezen idő alatt történt, hogy Őz Kálmán horgosi iparos neje félholtan élet és halál közt lebegve feküdt. Mikor az orvosért küldtek, azt felelték, nincs itthon, Budapestre utazott.

Nagy (Agár) Gyura horgosi lakos, a községtől másfél órányira levő tanyájáról április 29-én a legzordabb, hideg, esős és szeles időben, kocsin rázatva behozta az orvoshoz amugy gyenge szervezetű, beteg lánykáját, hogy megvizsgálta. Persze az orvos nem volt a községben, így a szegény apa orvosi segítség nélkül kénytelen volt hazavinni a kis beteget.

Hát nem-e cudar, hitvány eljárás ez? Ennyit ér az emberélet? Hát lehet-e tovább tűrni, hogy ez a lelketlen, vallástalan, rozslékű, kötelesség nem tudó ember tovább is packázzon a község lakosságával?

Ugyancsak április 29-én temették el Pernyész Gáspár horgosi lakos gyermekét — halottkémii vizsgálat nélkül. Így kell lenni, mert az orvos ur, aki halottkém is, akkor Budapesten volt. Mégis különös, hogy a halottkémii jelentés alá dr. Buda Nándor neve van írva. Mit szól ehhez Buga ur?

Itt háromas visszaélésről van szó. Először halottkémii vizsgálat nélkül temették el a kis halottat, mint az állatot, ha pedig a szakavatatlan borbély teljesítette a halottkémii vizsgálatot, akkor közokirat hamisításának elkövetése forog fenn, harmadszor pedig — ez valószínű is — hogy az orvos

ur egész csomó halottkémi jelentést ír alá az esetre, ha otthon nincs, hát hozzátartozói is k. lithassák. Ha ez így van, akkor ez nem egyéb marhatevélykiadásnál.

Hát az járja-e, hogy az orvos a gyermek halottat el sem megy megvizsgálni, hanem az esetleg ragályos betegségekben elhalt kis hullákat úgy hurcoltatja végig a községen a házához? Hát, nem alávaló gazság ez és merénylet a közegészség ellen?

Most pedig, midőn az ártatlanság ezen bárányát ekkép bemutattam, a becsületes és érző szívvel bíró emberek elbírálására bízom ezen gonoszettek és páratlan visszaélések megítélését.

Bizton állithatom, hogy az egész község lakossága türelmetlenül várja, hogy dr. Buda (Beck) Nándor községi orvost felettes hatósága kérdőre vonja-e lelketlen üzemléért? Ha nem, mi tovább megyünk, egészen a kormányelnökig.

Horgosi kuruc.

Ékszerüzlet megnyitás.

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, hogy

Klauzál-tér 8. szám alatt
(Lengyel-palota)

ékszer- és órász üzletet nyitottunk.

Nagy választéku készletet tartunk a legmodernebb arany- és ezüst ékszerárúkbán, a legkifinomott gyártmányu zseborákbán (u. m. Omega, Schaffhausen, Glashütte, Patek stb.), valamint művészi kivitelű ezüst és chinaezüst háztartási cikkek és diszmutárgyakban, nemkülönben elsőrendű evőeszközökben, mely árúkkal igen előnyös összeköttetések folytán a legjutányosabb árban szolgálhatunk.

Lelkiismeretes kiszolgálásról a n. é. közönséget biztosítva, maradunk

Teljes tisztelettel

Kiss Testvérek.

Zeneiskolánk évről-évi vizsgálói.

Négy napon át tartottak városi zeneiskolánkban az évről-évi vizsgálói. Városunk ezen kulturintézete újból bebizonyította, hogy céljának és hivatásának teljesen megfelel. Jeles tanerőkkel rendelkezik s a növendékek előmenetele teljesen igazolja zeneintézetünk jó hírét. Lapunk hasábjain a múltban elmondott reformtervezet alapján zeneintézetünket még magasabb színvonalra lehetne fejleszteni. A lefolyt vizsgák alkalmával a zeneigazgatósági tanács három új tagjával ismerkedtünk meg. Meák Gyula, dr. Rainer Mór és Hauser Rezső igazgatótanár garanciát nyújtanak arra, hogy zeneintézetünk reformtervezetével foglalkozni fognak s ha tekintetbe vesszük azt, hogy dr. Gaál Endre, közművelődési ügyeink vezetője is szívén hordja ezen kulturintézet fejlődését, úgy már a jövő tanévben zeneiskolánkat teljesen átalakulva fogjuk látni s zeneiskolánk hazánk egyik elsőrendű intézete leendő.

Az új reformtervezet mindenképen az osztályrendszer keresztülvitelével és óráttöbblettel volna megoldandó.

Külömben már most felhívhatjuk a

zeneigazgató-tanács figyelmét Sommer Endre zeneiskolai tanár sajtó alatt lévő „Magyar zenei nevelésünk reformtervezete” című munkájára, mely nagyrésztben könnyíteni fogja a bizottság dolgát.

Az idei vizsgák lefolyása a következő volt:

Első nap Szögédi Endre, az intézet igazgató-tanára a karének tanszak növendékeinek eredményét mutatta be a hallgató közönségnek. Az eredmény teljesen kielégítő volt, megjegyzésünk csupán az, hogy a jövő tanévben már osztályrendszer alapján óhajtánánk a növendékeket hallani.

A beosztás a következő volna: 1. Előkészítő osztály. 2. Első és második osztály. 3. A többi osztályok karének tanítása csoportonként heti két órai tanítással, fiú és leány növendékekkel külön, megfelelően a mai tizenkét órai tanítási rendszernek és ezen esetben az összhangzattan és zene-történet tanszékére új tanerőt kell nyernünk. Az összhangzattan négy osztályban való tanítása heti két órával, zene-történet két csoportba szétválasztva heti két órai tanítással tizenkét órát vesz igénybe s intézetünk ezen lényeges kérdése szintén el volna döntve.

Zeneintézetünk egységes tanítását csak az osztályrendszerrel lehet megoldani. A jelen tanerőkkel úgy a zongora-, mint a hegedű osztályban keresetül véhető volna. Mindenképen az egyes tanerők elhelyezése az igazgató-tanács keretében tartozik s az óráttöbblet megállapítása.

Az ének- és elméleti vizsga után Thalherr Lajosné, az intézet jeles zongoratanárnő növendékei vizsgáztak. Kezdő növendékei közül Falkenbergi Berg Gertrud és Margit, Rosenberg Vilma, Várai Ilona értelmesen zongoráztak. Várai Ilona és Gyenes Ilona negyedéves növendékek előadott zongora számai után a hallgató közönség lelkesen megtapsolta őket. A tanárnő legjobb növendékei Kertész Mariska és Polyak Mariska, az utóbbi Beethoven d-moll Sonata első tételét nagy technikai készséggel zongorázta.

Örvendünk, hogy az intézetnek három gordonka növendéke van. Koller János mesterük ügyességét dicsérve szép eredményt produkáltak magukat.

Második nap D a u b r a w s z k y Viktor jeles hegedűművész növendékei hegedültek. A növendékek közül kitűnt Jakab Erzsike, Thomay Béla és Weber Győző, ki meglepően tisztán hegedült. Egyenletes nyugodt vonóvezetése és meleg cantilenájával tünt ki. A jelen tanévben Czimer Károlyné is szép eredményt produkált. Jevrics Amália és Darinka, Kovács Anna, ki Lányi Fülémile toborzóját zongorázta, sok tapsot kapott.

Harmadik nap Ladányi Mariska kitűnő énekművész tanárnőnek növendékei brillirozottak. Várai Ilona Abt Ferenc „Almodoztam” című dalt csengő hangjával szépen énekelt. Boja Ilona az intézet jeles tehetségű éneknövendéke Mozart Cherubini áriáját a Figaro lakodalma című dalműből kedvesen adta elő. A kisasszony, ha szorgalmasan folytatja énektanulását, szép jövőnek néz elé, mint subrette, a magyar színpadokon. Lowieser Berta hatalmas hanganyaggal rendelkezik. „Santuzza dalát” a Paraszttöbbségben teljesen érvényre emelte. A rendkívül tehetséges növendék már is meglepő coloraturával rendelkezik. Hangvétele és intonálása tiszta.

Az énekvizsga után Schwartz Erzsébet tanárnő növendékei vizsgáztak. Rendkívül ügyes növendéke a kis Pártos Béla. Sipos „A zsuron” csinos zongora darabbal sok tapsban részesült. Matiegka Irén és Lowieser Berta zongora növendékei szép eredményekre engednek következtetni.

Negyedik nap Sommer Endre hegedű tanár növendékei vizsgáztak. Büchler Ernő, Vastagh László, ifjú Sommer Endre kezdők és Fischer Marcell negyedéves érdemelnek dicséretet. A hegedű vizsga után Mennér János az intézet legjelesebb zongoratanára növendékei vizsgáztak. Növendékei kiváló mesterük tanítási rendszerét dicsérik. Fleischer Antal Duvernay „Barcarolle” című zongora darabot meglepően

ügyesen adta elő. Miskolczi Emma, Sey Margit, Sebők Vilmos egyenletes billentyűverésük által tüntek fel. Mennér János két kitűnő növendéke Krahl Róza és Mayer Mária. Krahl Róza Mayer „Etudjévele” nagy technikai készséget árult el. Mayer Mária a kiművelési osztály növendéke Gaál 3. Magyar Rapsodiját kifogástalanul interpretálta. A kisasszony az intézet egyik legjobb zongoranövendéke, ki a zenetanári pályán szép jövőnek néz elé.

Az idei zeneiskola vizsgáinak eredménye minden tekintetben kielégítő volt és ha az igazgató-tanács a reformtervezetet életbelepteti, zeneiskolánk a főváros bármely intézetével versenyre kelhet.

Ajándékoknak

alkalmas diszmutárgyak dus választékban

**Olaj és aquarell
festészeti kellékek,
festővásznak.**

Kaphatók:

BARTOS LIPÓT

könyv- és papirkereskedésében.

Klauzál-tér és Kárász-utca sarkán.

Telefon-szám 371.

Ujdonságok.

— Kelemen Béla Horgoson. A tápéi kerület ellenzékének jelöltje, dr. Kelemen Béla Horgoson vasárnap délután mond programbeszédet. Kisérletében van a pártvezetőségén kívül több országgyűlési képviselő.

— Főpapak hadi adója. Igen életre való eszmét pendített meg egyik vidéki lap-társunk, s ez az, hogy miért nem fizet a főpapság hadi adót? A katolikus főpapságra pedig éppen rá is férne ez, mert birtokaik nagy részét azért kapták királyainktól, hogy annak jövedelméből a haza védelmére tetemes katonaságot tartoztak fegyverben tartani. Ez az új adó lenne tehát a legigazságosabb, mert a főpapság már századok óta nem állít katonákat a saját költségén, sőt még a hadmentességért adót sem fizet. A főpapságnak ilyen irányú megadóztatása céljából, mint értesülünk, országsszerte mozgalmat fognak indítani, s kérvényezni fogják a képviselőháztól, hogy utasítsa a kormányt ilyen irányú törvényjavaslat alkotására.

— Kelemen Béla és a rókusi népkör.

A tápéi kerület függetlenségi és 48-as pártjának képviselőjelöltje dr. Kelemen Béla alapító tagul lépett be a rókusi népkörbe. Erről az alábbi levélben értesítette a kör-elnököt:

Tekintetes dr. Kósó István ügyvéd urnak mint a „Szeged-rókusi népkör” elnökének

Helyben.

Kedves barátom!

A „Szeged-rókusi népkör” 25 éves fenállásának emlékére f. évi június hó 8-án tartandó ünnepségekre a meghívót és a küldött tiszteletjegyet kézhez vettem, a szives figyelemért köszönetemet fejezem ki, egyben — sajnálatomra — kimentem magamat, hogy az ugyanazon nap Horgoson tartandó pártgyűlés miatt a népkör ünnepségén részt nem vehetek.

Egyidejűleg a mellékelt 100, azaz egy száz korona összeget azzal a kérelemmel juttatom hozzád, hogy a legközelebb tartandó választmányi ülésen bejelenteni sziveskedjél, miszerint a „Szeged-rókusi népkör” tagjai közé óhajtok belépni és ezen összeggel, — vegyétek ezt alapító tagsági díjnak, — tagdíj fizetési kötelezett-

ségemnek egyszersmindenkorra eleget tenni óhajtok.

Mindég felejthetetlen emlékemben lesz, hogy a múlt évi politikai választások alkalmával a róku-i népkör helyiségeiből indult a tápéi-kerület függetlenségi és 48-as pártja arra a küzdelmes utra, mely előbb vagy utóbb az én zászlóartóságom mellett fogja abban a kerületben a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméit győzelemre juttatni.

A huszonöt éves jubileum alkalmával kívánom a Szeged-rókusi népkörnek, hogy mindenkor megfelelő szép hivatásának, tagjai között a békét és egyetértést ápolja és a magyar függetlenségi törekvések szolgálatában végtelen időig vivat, crescat, floreat!

Szívélyes üdvözlésem nyilvánítása mellett kézzsoritással vagyok

Szeged, 1902. június 6.

tisztelő barátod

Dr. Kelemen Béla.

— **Kisztisztviselők lapunkhoz.** A város kishivatalnokai tudvalevőleg e hét derekán nyolc évi lankadatlan küzdelem után megkapták végre az őket jogosan megillető lakbérletmennyüket. Ez alkalommal a következő táviratot kaptuk:

Független Közvélemény
tek. szerkesztősége

Szeged.

Poharunkat üritjük mai örömnépepünkön a Független Közvélemény tek. szerkesztőségének, de különösen igazságos és szókimondásáról ösmert szerkesztője Rostkovicz Arthur lelkes pártfogónk egészségére. Isten éltesse!

— **Csató, csongrádi főispánról.** Miként a helybeli lapok egyikében olvastuk, Csató Zsigmond, Csongrádmegye újonnan kinevezett főispánja e hó 4-én Szegeden időzött a tápéi választás irányítása végett. Ugyanezen nap érkezett Szegedre a tápéi kerület kormánypárti jelöltje, Enyedi Lukács is, és így csak az együgyű ember nem érti meg, hogy e két embert milyen cél hozta össze Szegeden. Azon tanácskoztak, miként lehetne megakadályozni, hogy a tápéi kerület választópolgárainak akarata ne nyilvánulhasson meg a maga teljességében a kitűzendő választási határnapon. E célból Csató főispán kikérte utasítását Enyedi kormánypárti jelöltnek két irányban: kit akar választási elnöknek, és mely napot tartja a legalkalmasabbnak a választás kitűzésére, hogy a választópolgárok lehetőleg akadályozva legyenek a Tápén való megjelenésben. Mint halljuk, megállapodásra is jutottak, és a központi választmány Péter-Pál napja után, július 1-ső és 15-ik napjai közt fogja a választást kitűzni, abban a feltevésben, hogy az aratással elfoglalva lévő földművelő és birtokos osztály a sürgős mezői munka miatt lehetőleg távol marad. Ugy látszik, Csongrádmegye főispánja a népjogok tiszteletben tartása helyett a mesterkedésre adja magát. Főispán ur! Vigyázzon! A tápéi választásba könnyen beletörök a bicskája és sokkal hamarabb eljátsza kis játékaikat, sem mint maga is gondolná. Avagy összeegyeztethetőnek tartja főispáni állásával a választásnak bármiként való befolyásolását? Tekintettel kell ám lenni a népre is, nemcsak Enyedi Lukácsra. Ha pedig a nép érdekét tekintik, akkor vasárnapi napra tűzik ki a választást Tápén is, Csongrádon is.

— **Uj ingyen fürdőt a népnek.** Néhány év előtt a város ingyen fürdőt állított föl a Tiszán a szegény néposztály számára, hogy a vízbefulás eseteit csökkentse. A szabad fürdést azonban még sem birta megakadályozni, mert az ingyen-fürdő nagyon kicsiny

arra, hogy abban mindenki megfürödhessen, s így van az, hogy a kiszorultak kénytelenek a szabad Tiszában fürdeni, ami életveszélylyel jár. Az ingyen-fürdő a nap minden szakában tele van. Ugy nyüzsögnek a vízben az emberek, mint a hangyaboly, s valóságos harcokat vívnak azért, hogy oda bejuthassanak. Ezen a bajon már segíteni kellett volna, de az illetékes hatóság nem látja ezt, mert a gőzfürdő foglalja el teljesen. Uj ingyen-fürdőt kellene állítani a szegény népnek, akik adófillérekkel szintén hozzájárultak a gőzfürdő építéséhez. Közegészségügyi tekintetből is hasznos volna ez, no meg különben is kevés egy ingyen-fürdő a százezer lakosságú Szegednek. Az új fürdőt a felső Tiszán kellene felállítani, mert a szabad fürdőzés mostanában ott divatozik leginkább. A költségektől sem kell visszaradni, mert ott, ahol a drága gőzfürdő javítására tizezrek vannak, ott ingyen fürdőre is kell lenni pár száz koronácskának. Annál inkább is kell lenni, mert ez az igazi közügy, nem a gőzfürdő. Ez utóbbi csak szerencsétlen vállalkozás.

— **Az üldözött tanítók.** Bámulatos igazán, hogy milyen tömegesen kapták a fegyelmiket a tápéi kerületben a tanítók a múlt évi képviselőválasztás után. Csodálatos véletlen, hogy éppen azok a tanítók kapták a fegyelmiket, akik az ellenzéki jelöltekre szavaztak. Vagy talán nem is pusztán véletlen ez, hanem tervszerű üldözés, hajszá? Egyelőre nem nyilatkozunk és függőben tartjuk a dolgot. De nem azért ám, hogy végleg elhallgassunk vele. Az nem szokásunk. Csak várunk még egy kissé, mert nem sokára új választás lesz a tápéi kerületben és — ösmervén a kerület állami tanítóinak kipróbált hazafiságát — ismét egész sereg fegyelme van kilátás. Csupán azért hallgatunk még, mert nem akarunk az események elé vágni. Hadd jöjjenek csak azok a fegyelmik, majd szemébe nézünk annak, akinek még nem jutott eszébe, hogy elveiért a jog, törvény és igazság korszakában nem lehet már üldözni a tanítókat. Ha pedig ezt nem akarja tudomásul venni, van annak más utja-módja is!

— **Apró koldusok.** Mikor néhány évvel ezelőtt a hatóság hozzá fogott a koldus-ügy rendezéséhez, mindenki azt hitte, hogy végre megszabadul a közönség a nyilvános koldulás kellemetlenségeitől. Egy ideig alig lehetett egy-egy vak koldust látni. Az sem mert kéregetni, de most újra felütik a fejüket a koldusok, amióta a koldusügy rendezésének sikertelensége mindinkább nyilvánvalóvá lesz. Sőt már a kéregetés újabb módját is kieszelték. Nem a vak apa, avagy a béna kezű anya jár koldulni, hanem a gyermekeket küldik kéregetni, kik a legforgalmasabb utcán utána futnak a járóelőknek, s kinyújtva vékony karjaikat szánalmat keltő hangon mondják a betanult mondókat. — Bácsi vagy néni adjon egy krajczárt. Apám nincs. Meghalt. Anyám nagy beteg, nem etünk három napja. Ha az ember nem hallgat rájuk, utána szaladnak tovább, hogy a másik pillanatban már másik embernek mondják el a jól betanult leckét. Jó volna, ha a rendőrség nagyobb gondot fordítana ezekre a kéregető gyermekekre, mert ez a koldulás nemcsak hogy a közönségre szerfölött kellemetlen, hanem magának a gyermekeknek is kárára van, mert legnagyobb részük tanköteles már, s így a kéregetéssel az iskolától is el van vonva, holott erre semmi szüksége sincs, mert az apró koldusok legtöbbször nem is szegény emberek gyermeke, hanem úgy bérelik őket könnyelmű szülőktől néhány fillér napibérért az élelmes koldusok. Így neveli a társadalom aztán az irgalom filléréivel azokat a szerencsétleneket, akik a tisztességes munkától elszokva, később a bűn útjára térnek és elmerülnek a posványban.

— **Titkos kortestanya.** Horgosi levelezők írja: A puhítás már megkezdődött ná-

lunk is. Persze ez nem mindig jár sikerrel. Lasztovicza takarékpénztári elnök lakására küldik be egyenkint négyszemközti beszélgetésre azon választókat, akiket meg kell erősíteni elvi álláspontjukban. A takarékpénztár elnöke melleleg gyógyszerészettel is foglalkozván azt hiszi, hogy a pilula-készítő műhelybe való bejárás nem szur szemet. Nagyon csalódik pedig, mert nagy figyelemmel kísérik a dolgot és legközelebb nyilvánosságra is hozzuk a pilulagyár titkait.

— **Ismét szökés a kórházból.** Singer Mátyás hirhadt emberbaráti intézetéből ismét megszökött két nő. Kolompár Anna és Mária. Cigányasszony mindakettő, a rendőrség foglyai. Csalásért tartóztatták le őket és betegséget szünelve kerültek a kórházba, ahol megfigyelés alatt voltak. Oly szépen megfigyelték őket, hogy péntekre virradóra csak a hült helyüket találták, pedig azon az osztályon négy ápolónő is van, sőt van már bennlakó orvos is. Gyönyörűséges felügyelet és ellenőrzés lehet ott, ahol az ilyen szökések napirenden lehetnek. A két szökevény állítólag az ápolónő feje alul húzta ki a kulcsot és szépen kimászták a Singer ur emberbaráti intézetének kerítésén. Az esetet persze eltitkolta Rainer József főkapitány, az eltussolások nagymestere, mi azonban mégis megtudtuk, mert mi mindent megtudunk, akárhogy titkolják is az érdekeltek. Sőt megtudjuk azt is, amit a napilapok hírszaglászai hiába szimatolnak. Mi azonban nem csinálunk szenzációt belőle, hanem csak a szigorú vizsgálat megindítását követeljük a nagyszájú, de felületes kórházigazgató és hanyag közegei ellen.

— **Akik nem kaptak lakbért.** A városi kishivatalnokok azon örömebe, hogy a lakbért végre megkapták, öröm vegyült mégis. Mert nem kapták meg a lakbért a közkórház derék tisztviselői a Singer Mátyás hanyagsága miatt. Tisztviselőtársaiknak örömapján ők csak kibicek voltak. Látták a mások örömet, de ők nem vehettek részt benne. Igaz, hogy a közgyűlés jutalomképpen az 1901. évi lakbérüknek megfelelő összeget szavazott meg nekik, ez azonban még nem állandósított lakbér, amit ők joggal követelnek, mert hiszen dolgoznak ők is annyit, mint a közigazgatás bármely ágában működő tisztviselők, sőt még többet is, mert hiszen ennek tetejében még egyéb kórházi cudarságokat is kénytelenek elnyelni. Singer Mátyás igazgató egyetlen szót sem emelt mellettük, holott ez kutya kötelessége lett volna. De mit törődik ő a szegény családapák nyomorúságával, ő, a dúsgazdag ember, aki a közkórházi igazgatóság mellett megszédte magát? Nem hiába mondják róla, hogy szívtelen, lelketlen, keresztény-szeretet nem ismerő ember, akinek a lelketlenségénél csak az önteltsége és önzése nagyobb. Ne is várjanak ettől az alaktól jót az alárendeltjei, s addig nem is lesz rend és megelégedés a közkórházban, amíg fegyelmi uton vagy bármiként el nem távolítják ezt a gyűlölt alakot onnan, akinek köztisztviselői működése a szegyeteljes botrányok egész sorozatával párhuzamos.

— **Panasz a telefonra.** Az állami távbeszélő előfizetőinek sokszor okoz kellemetlenséget a kikapcsolás lassúsága. Nálunk ugyanis nem figyelnek arra; (vagy tán nem is lehet) mikor szakad meg a beszélgetés. Hiába minden lecsengetés, hogy mással kérjék a kapcsolást, mert ha huszszor is csengetünk, mindannyiszor csak az felel, akivel már régen végeztük beszédünket. Ez nagyon kellemetlen a közönségnek, de különösen üzletembereknek, akik gyorsan szeretik végezni a dolgukat, s rendkívül hátrányos rájuk nézve a kikapcsolásra való hosszas várakozás. A közönségre való tekintettel reméljük, hogy a postafőnökség ezen a bajon mielőbb segíteni fog.

— **Uj bejárókat a Stefániára.** Ismét csak felhangzik a panasz, hogy a Stefánia sétányon, a Tiszapart eme tündérbertjében, kevés a bejáró. Még kettőre volna pedig szükség, s az egyiket a híd, a másikat a felsőváros felőli rakpart részén kellene nyitni, hogy elejét vennék már egyszer a vaskorlátton keresztül való ugrádozásnak. Mert nem valami kellemes nézni sem, miként ugrálnak át azok, akik nem akarnak nagyobb kerülővel kijutni a sétatérrel.

— **Enyedi mégis föllép.** Alig hittük, hogy a történetek után Enyedi Lukács szerencsét próbáljon a tápéi kerületben, hiszen azzal a párttal, amelynek elnökéről a választási visszaélések egész serege kiderült, úgy hogy a kuria választói jogát is felfüggesztette, — tiszta küzdelmet vivni nem lehet. Nem hittük volna, hogy ennyire félrevezethessék kortesei, mert hiszen ma már számszerűleg is kimutatható, mily nagy vereség fogja érni. Ez a csufos és előre látható bukás pedig lehetetlenné fogja tenni — mindenütt. Nem okosabb volna-e kitérni a kudarc elől? Hiszen ha Széll Kálmánnak olyan nagy szüksége van rá, majd gondoskodik számára kerületről.

— **Madarak öngyilkossága.** Palicsról írja az alábbi érdekes dolgot lapunknak ott nyaraló barátja: Igen érdekes megfigyeléseket teszek már három hét óta. Itt a villa előtt vezet el ugyanis a villamos vasút, amelynek fővezetékében a „Volta“ áram oly erős, hogy akár az elefántot is képes volna megölni. A madárkakat, ha eleinte rászálltak, százával ölte a villany. De most már okosabbak lettek az erdő dalnokai, s a világért se repülnének a villamos vezetékre. Tudják, hogy ott a halálukat lenék. Egy igen érdekes jelenetnek voltam tanúja a napokban. A szomszédom gimnazista fia ugyanis a Flaubert puskájával lelőtt egy sárga rigót, a nőtényt. Párja keservesen siránkozott a fán és a hulla fölött röpködött. A rigó még egy ideig ott szállongott a ház körül, majd hirtelen elhatározással kirepült az utra és ott elszántan repült rá a villamos drótra. Persze pillanat alatt vége volt, s a boldogtalan öngyilkos becsukott szárnyakkal bukott le a földre. Láttam egy másik öngyilkost is. Azt a társai verték ki a társaságukból, azért repült a halált okozó villansodronyra. Eddigi tapasztalatom szerint a leghiggadtabbak a szürke verebek. A világért sem szállnának a vezetékre. De egy fiatal sárgacsőrű verebecske mégis oda repült csupa kíváncsiságból. Persze halálával fizette meg hiteltelenségét. A többi verebek nagy számmal vették körül a kis vakmerő hulláját, s egy öreg him — legalább nekem úgy tetszett — élénken csipogva oktatta a többi verebet, hogy lám itt a példa, nem hallgatott az öregebbre.

— **Van igazság Szabadkán is.** A végzet utólrta mégis Mamusits Lázár szabadkai polgármestert. A belügyi kormány felfüggesztette állásától. Ezzel meg van peszélve az egész banda sorsa, mely Szabadka város közéletét két évtizeden át megmételtyezte. Utótt az órája dr. Schmausz Endre főispánnak is, akinek erélytelensége és tehetetlen gyávasága folytán annyira elhatalmasodott ez a közigazgatási zsványbanda. A fegyelmi vizsgálatok még sok titokról fogják lerántani a leplet, mert a hurokra került cimborák most már a saját bőrüket fogják védelmezni és egymásra valának. Csak az a kár, hogy Ráday Gedeon nem él, mert az alföldi betyárvilág ostora kellene ide, vagy legalább is Kafka László, akit epedve vár egész Szabadka városának igazságot szomjuhozó közönsége.

— **Megnyiták a Tiszafürdők.** A melegebb idők beálltával a tiszai fürdők is megnyiták nagy öröme azoknak, akik a szabadban való fürdést kedvelik. A régi jó hírnevű Nasitz-féle tiszai fürdők is megnyil-

tak, ahol uszni is tanítanak. Jó uszómesterek vannak e fürdőkben alkalmazva, a felügyelet pedig pontos és figyelmes, úgy hogy mitől sem kell tartani.

Haggenmacher - sör csarnok.

Hétfőn

Urbán Lajos,

a hét minden napján pedig Szeged város legelőkelőbb zenekari tartanak hangversenyt.

Tisztelettel

Horváth János,
vendéglős.

Emlékezés a Honfoglalóra.

Zarándoklás az Árpád-szoborhoz.

Szegeden az alig husz tagu szombatos-társaság kezdeményezte a pusztaszeri zarándoklást, hogy ezer év multán is kegyelettel emlékezzen és emlékeztessen minden magyart honfoglaló Árpád apánkra. A szombatos-társaság minden év augusztus első vasárnapján zarándokolt ki Pusztaszerre és lassankint az egész környék népe követte. Miután pedig istentiszteletet is tartanak a szobornál, a köznép pusztaszeri bucsúnak nevezte el az augusztus hó első vasárnapját.

Néhány év kellett csak hozzá, hogy a pusztaszeri Árpád-szoborhoz, amelynek egyébként muzeumban volna a helye, mert méltóképpen csak lovas-szobor felelne meg, ezrével zarándokoljanak az emberek.

Ilyen zarándoklatot rendezett e hó elsején Pusztaszerre a hazafias kisteleki népkör. Elmondhatni, hogy az egész község lakossága ott volt lélekben. Zeneszóval morszálóvások közt történt az indulás. A zarándoklatban mintegy másfél ezer lélek vett részt. Az utasok kocsijaikkal egész szekértábor alkottak.

Lengyel Péter, a kisteleki népkör tevékeny elnöke a közönség lelkes éljenei közt nyitotta meg az ünnepélyt és letette a kör koszoruját a szoborra. Megható jelenet volt, midőn másfél ezer ember ajkán zendült föl a szózat. Utána Kenyeres Benő máv. hivatalnok szavaltta el Arany János „Rendületlenül“ című költeményét nagy hatással. Tolnay Béla községi jegyző mondta az ünnepi beszédet. Szünni nem akaró éljenzéssel fogadták. Nemcskay Árpád máv. hivatalnok Ábrányi Emil ódáját adta elő igen nagy tettség mellett. Váczy István állami tanító az iskolás gyermekeket buzdította, hogy legyenek hű polgárai a hazának, mi az egyik fehér ruhás leánya néhány szó kíséretében letette az iskolás növendékek filléreiből vett koszorút. Pigniczky Ferenc tanítójelölt Bajza „Ébresztő“-jét adta elő nagy sikerrel. Ez után Martus Hermina, Aczél Rezső, Weiner Eszter, Lévai József és Falusi Sándor szavaltak, és ez utóbbi tanuló társai nevében fogadalmat tett, hogy a hazának mindig hű polgárai lesznek.

Lengyel Péter körelnök rövid, de lelkes szavakkal zárta a kitünően sikerült ünnepélyt, mely a „Hazádnak rendületlenül“ hangjai mellett ért véget.

Az ünnepélyen megjelent közönség még néhány órát töltött a szobornál, majd zászlók alatt vonult vissza Kistelekre. A zarándoklatban részt vettek kisteleki, szegedi, felsőtanyai, felsőpusztaszeri és sövényházi lakosok, akiknek sokáig emlékeztükben fog maradni ez a nap.

Kinos feltűnést keltett az, hogy az állami tanintézeti gondnokság azon ürügy alatt, hogy a gyermekek jót nem látnak ott, megtiltotta, hogy a tantestület őket kivezetesse és így a gyermekeket a szülők vitték ki. Igazán megütközünk a gondnokság eljá-

rásán. Hát nem jó, ha a gyermekek az Árpád-emléket látják és emlékeznek az őskorról? Ejnye, ez már mégis csak sok.

Itt említjük meg, a szegedi szombatos-társaság által augusztus első vasárnapján rendezendő Árpád-ünnep az idén országos jellegű lesz, melyre messzi földről fognak elzarándokolni.

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

11,996/1902.

adóhiv. sz.

Hirdetmény.

A hasznóhajtó foglalkozást vagy üzletet folytató III. osztályú kereseti adó fizetésére kötelezett összes adózók, (ugymint haszonbérlet, gyárosok, segéddel dolgozó iparosok, bankárok, kereskedők, gyógyszerészek, továbbá ügyvédek, mérnökök, orvosok, sebészek, szülésznők, magántanárok, vállalkozók, stb.) 1902., 1903. és 1904. évekre kirovandó III. osztályú kereseti adójára vonatkozólag a szegedi m. kir. pénzügyigazgatóság által készített kiszámítási javaslatokat kitüntető lajstromok az 1893. évi XLIV. t. c. 18. §-a értelmében f. 1902. évi június hó 10. napjától kezdve, bezárólag június hó 17. napjáig a városi bérházban levő adóhivatal helyiségében

8 napra közszemlére kitétetnek

oly célból, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az öt vagy másokat illető javaslatokra nézve netáni észrevételeit megtehesse.

Ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be, utóbb pedig a Szegeden működő adókievítő bizottságnál írásban vagy élőszóval előterjeszhetők.

Az adókievítő bizottság előtti tárgyalás sorrendje külön hirdetményben fog közzététetni.

Felhívtnak azonban az érdekeltek, miszerint az adójuk tárgyalási határnapjára nézve szerzendő tájékozásuk céljából a most közszemlére tett adókiszámítási javaslatokból az adójuk tételszámát maguknak kijegyezzék.

Szegeden, 1902. évi június hó 6-án.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

La femme publique.

Hazánk megromlott erkölcséről.

II.

Népszámlálási adatok is bizonyítják, hogy több a nő, mint a férfi, ha azonban az ugynevezett városi társadalmat közelebbről vizsgáljuk, azon nők regeteg nagy száma, akik családi kötelekben érvényesíteni nem tudnak, azonnal szembe fog szökni. Egész osztályok keletkeztek már a nők társadalmában éppen e miatt.

Természetes az élet hivatása volna a nőnek a férjhezmenés. Igen ám, de a családalapító férfiak száma nagyon megcsappant. A megélhetési viszonyok türhetetlenek és rettenetes súlylyal nehezdednek különösen a vagyontalan, szegény családapákra. A gyermekeket a nyomor várja és ez elkedvetleníti azokat, akik a más nyomoruságában a saját jövődjüket látják.

Nem csoda, ha a fiatal ember megretten és családalapításra nem adja a fejét. A lány, aki hiába várja a kérőt, mit csináljon? Valamennyi nem mehet a postához, távirtdáchoz, vasúthoz, tanítónő se lehet mindegyik. Elérkeznek azon korba, midőn a vér parancsolóan követeli a jogait. Elbuknak és kirepülve a világba eljutnak a posványhoz.

Ezer és ezer azonban lemondással végzi az életnek, versenyre kél a férfakkal a munka terén, elveszi azok elől a kenyeret

és szaporítja ezzel is a családalapításra képtelen férfiak számát. Tiszteletre méltó törekvés ez, de veszedelmes szerfölött, mert ma már nem csak a megélhetés, de az anyaságtól való félelem is sok nőt készítet az önállóságra. Az emberiség dolgozó méhei ők.

Az általános nyomor mellett azonban nagy pompát fejtenek ki a gazdag osztály női. A pompa, a fény csábit, szédít. A munkás lány, a kisiparos, kiskereskedő lánnya irigyli a gazdag lányt. Nem esoda. Hiszen ő is szeretne szép ruhában járni. Éva lánya ő is. Ha becsületes marad, mindig hitvány rongyokat vehet csak magára, de ha a szabad életre adja a fejét, jólétet teremthet még a hozzátartozóinak is.

Az erkölcsi felfogás, a megítélés a nehez életharcot folytató osztályoknál nem szigorú. De látják a példát. A király unokáját is megszőktették, a hercegnők is oly sokszor szűrik össze a levét piktórral, cigánnyal, kocsisal, hát mért kellene éppen csak a szegény ember lányának becsületesnek lenni? Hiszen a tisztességét busásan megvásárolják.

Itt kezdődik aztán a romlás. A vagyonos emberek vágyának pénzen vásárolt kielégítésénél. Tehát az erkölstelenség kúforrása egyrészt a szegénység, másrészt a vagyon. Ez tehát a tömegek megromlója.

Hogy milyen aljas dolgok történnek ma már, szinte elképzelhetetlen — és nem a parasztosztályban történnek. Anyák és apák adják el a leányaikat, akik a műveltségnek nem is az utolsó fokán állanak. Néhány hónap előtt N. orvos özvegye, hitvány 200 koronaért lökte a karjába 16 éves leányát valami Jankovich nevű dús gazdag birtokosnak. Akadt bátor, budapesti lap, amely ezt megírta és az a pimasz tagja ma is az előkelő társaságoknak. Az erkölcsi életét büntetlenül meg lehet gyilkolni valakinek.

De az erkölstelenség ma már nem is kerül a nyilvánosságot. Sőt inkább — keresi. Pimaszul szemébe néz a világnak és a tisztességet kényszeríti, hogy előle — kitérjen, félrevonuljon. Tovább megyek. A közszereplés teréről hovatova le is szorítja a tisztességet teljesen, majd annak álarcos pártfogójává lesz.

Tudok rá esetet, hogy bizonyos állásoknak elérhetésére az ut csakis a nagyságos vagy méltóságos — ez mindegy — r... ó boudoirján vezetett keresztül.

Az erkölstelenség rémitő nagyságát mutatja az a döntvény is, melyet nem rég hozott a kuria, kimondván, — hogy törvényes házasságban élő nő férje nem indíthat apasági keresetet a felesége szeretője ellen.

De még ez nem minden. Szókimondó.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy a

kövező mesterséget

tovább folytatom és minden e szakmába vágó munkát a legpontosabban és megelégedésre teljesítek.

Ripner Fülöp,
Dugonics-utca 20.

Zsákkölcsönző üzlet.

Tisztelettel tudatom a n. é. gazdaközönséggel, hogy a Feketesas utcában, a régi Zsótér-házban, a költégyártó-üzlethehelyiségben teljesen új zsákokat és vízmentes ponyvákat a legjutányosabban kikölcsönzők.

Ajánlom a n. é. közönségnek kötél-áruimat.

Kiváló tisztelettel

Klonkay Andor

kötél-gyártó.

I. évfolyam, 11-ik szám.

Nagyszebeni Általános Takarékpénztár

törlesztéses jelzálog-kölcsönöket engedélyez városi lakházakra, földbirtokokra és építkezési kölcsönöket megszavaz a költségelirányzat és tervrajz alapján a következő feltételek mellett:

20,000 koronától és feljebb:

35 évi törlesztésre, évente 6 K. 22 F. tőkekamat törlesztés

41 évi " " 5 K. 92 F. "

4000 koronától és feljebb:

10 évi törlesztésre, évente 13 K. 02 F. tőkekamat törlesztés

25 évi " " 7 K. 50 F. "

40 évi " " 6 K. 38 F. "

1000 koronától és feljebb:

15 évi törlesztésre, évente 10 K. 02 F. tőkekamat törlesztés

18 évi " " 9 K. 02 F. "

23 évi " " 7 K. 96 F. "

32 évi " " 9 K. — F. "

A kölcsönök készpénzben lesznek kifizetve. Kölcsönkérvények lakházakra és földbirtokokra Schaffer Vilmos bankigazgató ural Szegeden nyújtandók be.

Adatok a kor történetéhez.

Történt, hogy a főispánra ráparancsoltak odafönt, hogy N. kerületben X. Y. urat föltétlenül meg kell választatni.

— De hiszen kegyelmes uram, az a kerület mindig ellenzéki volt. Ott képtelenség még arra gondolni is — vetette ellen a főispán.

— No már pedig annak úgy kell lenni, mert én akarom. A pénz miatt ne aggódjék főispán ur. Van annyi, amennyi kell.

Heteken keresztül vígan folyt az etetés-ítatás, vesztegetés, lélekvásár N. kerületben. Az ellenzék vezéreit azonban nem lehetett megfélemlíteni, se a tisztességes, egyszerű parasztokat.

Elérkezett a választás napja is. Délig leszavazott az egész, megvásárolt banda. Már nem bírtak százasokért se szavazót fogni.

Hiába érkeztek riasztó hírek, hogy ez a község ég vagy amaz, a választók egykedvűen felelték:

— Hadd égjen le a község, de azért csak a balpárt győz!

Ekkor a választási elnök felfüggesztette a szavazást és lement a csendőrök közé. Félrehívta a hadnagyot.

— Parancsoljon nagyságos uram — mondta a hadnagy.

— Itt az alkalmas pillanat hadnagy ur. Hallja, hogy kiabálnak az ellenzékiek?

— Hallom.

— Ki kell őket szorítani az utcából.

— De hisz ott joguk van lenni, aztán meg nem bántanak senkit. Hátha baj lesz belőle? Ellenszegülnek.

— Hát csak az kell. Akkor tessék csak közéljük lövetni.

— Minden ok nélkül?

— Hát éppen ez lesz az ok. A haja szála sem görbül meg hadnagy ur, előléptetéséről pedig mi gondoskodunk.

Hideg verejték csurgott végig a hadnagy arcán.

— Nos hadnagy ur? — adta föl a kérdést a választási elnök. Lövet?

— Nem.

Határozott, erélyes válasz volt ez. Majd nyomatékkal tette hozzá:

— Cudar gazember!

... Az ellenzék győzött. A főispán

benyújtotta lemondását, de nem fogadták el, mert igazolta magát. Nem ő rajta mult a dolog. A hadnagy volt az oka. El is üldözték a szegényt...

Irodalom, művészet.

Regény-mellékletünket a lap jövő heti számához mellékeljük. Együttal már most jelezzük, hogy a „Független Közvélemény” legközelebb sűrűbben fog megjelenni.

Szegedi festő sikerei. A jeles tehetségű szegedi festő, Tóth Molnár Ferenc tudvalevőleg két év előtt külföldre távozott, mert itthon nem volt tere és a megélhetés is nehezen ment. Berlinben telepedett meg és jelenleg illusztrátor. A német kiadók ugyancsak megbecsülik, mert havonként 500 márkát fizetése. Ott felémerték nagy tehetségét, míg itthon senki sem akarta észre venni, csak Beck Pista bátyánk, aki fölföldözött. Szép jövőjü földink sikereinek szivünkben örvendünk.

„Pusztaszer.” Urnapján jelent meg a „Pusztaszer” politikai lap legelső száma változatos tartalommal. A lap a tápéi kerület érdekeit fogja szolgálni és a függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapja. Felelős szerkesztő és lapulajdonos Rostkowitz Arthur pártjegyző. A lap júniusi száma a hó második felébe fog megjelenni.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Alapított 1789.

Alapított 1789.

Politzer Sándor

aranyműves, ékszerész, (Szeged, Klauzál-tér)

k a p h a t ó k

diszes kivitelben, már a jövő héten

diszes, ezüstből készült

Kossuth-melltük.

!! Művészi kivitel, olcsó ár !!

Elsőrendű

hizott marhahusok

és finom gyenge borjúhúsok nálam kaphatók. Husaimat pontos kiméréssel a következő árakban szolgálom a n. é. közönség részére, melyet kívánatra házakhoz szállítok.

Hizott és érett marhahus:

1 kgr. leveshús	52 kr.
1 kgr. sütni való	56 kr.
1 kgr. paprikásnak való	44 kr.
1 kgr. gyöngye borjuszélet	68 kr.
1 kgr. gyöngye borju eleje	64 kr.

Nyomaték nélkül:

1 kgr. leveshús	60 kr.
1 kgr. sütni való	64 kr.
1 kgr. beafteknak való	1 fjt 40 kr.

Farkas Cs. Imre

mészáros.

Kossuth Lajos-sugárút 1. sz.

Műjég-eladás.

A nagy meleg beálltával a jégkereslet annyira fokozódott, hogy saját gyártmányom kevés lett.

Fáradságot nem kimélve sikerült egy vásárhelyi jéggyárból nagyobb mennyiségű műjeget biztosítanom és ezentul ama kellemes helyzetben leszek, hogy a helybeli szükségletet fedezni tudom.

Műjeget árusítok:

Reggel 4 órától 7-ig, maros-utcai gyárhelyiségemben. Egész napon át **Pongrácz János** ur Bástya-utca 9. szám alatti üzletében.

Forgiarini János.

Innen-onnan.

(Szeged kiváló fia.)

Szegeden függetlenségi, a tápéi kerületben pedig kormánypárti „Szegedi Napló” Enyedynek írja „Szeged kiváló fiát.” Ez helyesírásilag is hibás, tartalmilag azonban valótlan. Enyedi Lukács neve Enyedi, épp úgy mint helyesen Kulinyi és Békefi neveket kell írni, nem pedig Kuliny és Békefi szavakat. A belügyminiszterium ugyanis Eisenstädter Lukácsnak az „Enyedi” név használatát engedélyezte.

Azt is csak a szegedi főispán kintüntetett barátja, a főispán lekötözött ellenzéki vezére állítja, hogy Enyedi Szegednek „kiváló fia.” Enyedi egyáltalán nem fia Szegednek, mert Szabadkán született 1845. március 17-én. Azon idő alatt, melyet életéből Szegeden töltött, sem mint kereskedő, sem mint függetlenségi újságíró, még a Tisza Lajossal elkövetett kellemetlenkedéseivel sem szerzett oly érdemeket, melyek őt bárminemű kiválóságra méltathatnák.

Mint képviselő a tápéi kerületet képviselte, mint miniszteri hivatalnok budapesti lakos volt és Szeged város közügyei terén oly érdemeket egyáltalán nem szerzett, hogy a szegedieknek okuk volna őt adoptálni. Enyedi tehát épp úgy nem fia Szegednek, mint nem fia Kulinyi sem, ki tudvalevőleg Szentesről jött ide jobb hazát keresni. Talált is. Mindez ugyan nem lényeges dolog, mert nyugodtak vagyunk abban a tekintetben, hogy sem Szabadka, sem Szentes nem fogja tőlünk e két derék férfit visszakövetelni és sohasem fog oly vita támadni, mint a hajdankor városai lefolytattak — Homérosért. Azért említjük fel az antik világ e kiváló alakját, mert Hellas nagy fia — vak volt. Kulinyi és Enyedi urak is olykor — színvakságot tanúsítanak.

(Értéközés a jegyzővel.)

Horgosról írják ugyan az alábbi sorokat, de megeshetett másutt is.

Jön a magyar a község házáról nagy busan. A képe vörös és dagadóban, mint a jól megkövászolt cipő.

— Hol járt kend komám, hogy olyan vörös és dagadt a képe? — kérdi a szomszédja.

— Hát csak a község házában jártam.

— Mit csinált ott kend?

— Hát csak értéközésöm volt a tekintős jegyző urral . . .

(Kérdőre vonta a kuriát.)

Mikor dr. Buda Nándor hazajött Budapestről, ahol a tápéi választás és kedves komája mandátumának sorsa iránt érdeklődött, nagy hangon beszélte itthon élményeit:

— Főnn jártam Pesten a kujján és bizonyujisten megmondtam a kujjai bijó ujaknak, hogy bojzasztó abszurdum volt megsemmisíteni az Enyedi komám mandátumát.

Bizony az bojzasztó is Buga kojtes doktoj uj!

(Mimikri Lukács.)

Találón mondta ifju Czékus Ferenc a dorosmai ösgyűlésen Enyediről, hogy olyan

emberben, aki nevet, vallást, elvet, pártot annyiszor változtatott, abban nem lehet többé megbizni.

— Hiszen ez az igazi nevén Mimikri Lukács — jegyezte meg Mukits Simon Szabadka város kuruc követe.

Rajta is szárad e találó gúnynév. Meg is érdemli a méltóságos Mimikri Lukács Lipót-lovag uraság.

(Elég a szóbul Lukács.)

Mikor tavaly Mimikri Lukács a programbeszédét tartotta, szörnyen kiemelte, hogy ő milyen elvhü ember és milyen hithü keresztény. Hát szépen tud beszélni az szent igaz.

Beszéde alatt azonban már türelmetlenkedni kezdtek a dorosmai atyafiak és az egyik jó borizü hangon rá is szólt:

— Elég mán a szóbul Lukács, vágd ki inkább a — rezet.

Tudom, hogy irigyli őkelme a boldog Szüllő Gézát, aki nemcsak beszélni tudott, de kivághatta a — rezet is.

(Mít kapsz?)

Uj gúnynév került forgalomba a tápéi kerületben. Az Enyedi-párti korteseket elneveztek és elég találón: mít kapszoknak.

Ezt a gúnynévet vezetéknevüként használják a magyarok és pedig ekkép:

Mít kapsz Dénes, Mít kapsz Mátyás, Mít kapsz Aladár, Mít kapsz Nándoj, stb.

Persze még a pöndölös gyerkőcök is tudják már, kiről van szó.

(Csufolkodó magyarok.)

Künn a homokon minden embernek van csúf neve, sőt minden foglalkozásnak is. Nem kerüli azt ki senki, mert a homoki magyar el tud nevezni mindenkit. Nem kerülték ki ezt a tanyán a működő trachoma orvosok sem. Ha föltünik a körutját végző orvos kocsija az uton, a tanya-házakban összesugnak az emberek:

— Gyün a szömvakitó — mondják és összenevetnek.

S ez a csúf név annyira közkeletű már, hogy más néven nem ösmerik a trachoma-orvosokat.

MERCUR LITHOGRAFIA.

(Könyomda.)

Minden e szakmába vágó munkákat a legizlésebb kivitelben és jutányosan készit

Tzschöckell Hermann
Szeged, Vár-utca 1.

Szerkesztői üzenetek.

S. (Horgos). Buda Nándor községi orvos cudarságairól kérelhetlenül lerángatjuk a leplet. Sok mulasztás szárad az ő lelkén. Még több, mint amennyiről őn tud. Fenyegetésétől nem félünk. Sőt inkább azt szeretnénk, ha sajtópert indítana. Majd a bíróság előtt elvernének a port ezen az alakon. — Schmidl tanító elpártolását az Enyedi-pártra nem vesszük zokon. Ismerjük jól a minden lében kanál tanfelügyelő és az Enyedi-párt korteseinek erőszakoskodásait. Bizonyosan kényserítették rá.

Cz. (Dorosma). Köszönjük szives értesítéseit. Kérjük máskor is.

Tanítók. Az egyiket felhasználtuk, a másikat azonban egyelőre félretettük. Hátha nem lesz rá szükség? Néhány napig várunk vele mindenestre. A tanfelügyelőség dolgait figyelemmel kísérjük.

Zs. Fr. (Szerencs). Még a választás nincs kitűzve, valószínűleg aratás derekán lesz. Várjuk! Üdvözlöt.

Az elvtagadó. Sikerült jellemrajz. Köszölni fogja a „Pusztaszer” legközelebbi száma.

Tisza-fürdők.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a régi jó hírnevű **Nasitz-féle Tisza-fürdők** már megnyitáltak. Az **uszást szakképzett mesterek tanítják**, akik felügyeletről is gondoskodnak. — Bérlet-jegyek rendkívül jutányosak. Tanulók kedvezményben részesülnek.

Tisztelettel:

a tulajdonos.

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

11873/1902.

adóhiv. sz.

Hirdetmény.

Az állandó fizetések, nyug-, kegy- vagy tiszteletdíjak s egyéb illetmények után a folyó 1902. évre kirótt IV. osztályu kereseti adót kintüntető **lajstromok** az 1883. évi XLIV. törvénycikk 18. §-a. illetve az 1889. évi XXVIII. törvénycikk 13. §-a értelmében folyó évi június hó 2. napjától **bezárólag június hó 9. napjáig** a városi bérházban levő adóhivatali helyiségben

8 napi közszemlére

kitétetnek.

Felhívattak tehát az illető adókötelezettek, miszerint ebbeli adójukat megtekinteni és a kirovás ellen netáni felszámolásait és pedig:

a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben megróva voltak, a lajstrom közzétételét követő **15 nap alatt**, továbbá

b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskebe történt bejegyzését követő **15 nap alatt** a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve vagy ott vagy a városi adóhivatalnál benyújtani annál is inkább el ne mulasszák, mert az el-késve beérkezendő felebbezések a törvény értelmében figyelembe vétetni nem fognak.

Szegeden, 1902. évi május hó 30-án.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

Pályf Testvérek vasöntőde és gépgyára

Szegeden, Kálvária-utca.

== Gyárt: ==

Borsajtókat, Felvonó darut.

Elvállal:

Gépjavitásokat, uj gépek és géprészek, vasöntvények készítését. Szij- és fogaskerek, tengők, csapágycak, gőzmalom-, téglagyár- és kendergyár berendezéseket.

LUSZTIG TESTVÉREK

bortermelőik,

törköly-, szilva-, seprő- és gyümölcs-pálinka főzde.

Főzde és horpincze: **Szeged, Domaszék.**

Városi raktár és iroda:

Szeged, régi Zsótér-ház.

Fiók-raktárak:

Szeged, Kossuth Lajos sugárut 21., Hm-Vásárhely Mindszent, Szegvár, K.-Félegyháza, Makó.

Telephon: 209.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a

Boholti-forrás

gyógyhatású ásványvizének főraktárát Szeged és vidéke részére átvettem s az a mai naptól fogva a t. közönség rendelkezésére áll. A

Boholti-ásványvíz

kitűnő összetételénél fogva nemcsak mint **gyógyvíz** is igen ajánlható, hanem mint igen kellemes élvezeti víz, szénsavdús tartalmánál fogva **borral** vagy **szörppel** keverve, igen kellemes s mint ilyennek, egy család asztaláról sem szabad hiányoznia. A

Boholti-víz

naponta házhoz szállítva:
2 literes üvegekben üvegenként **18 kr.**
1 " " " " **11 kr.**

Tisztelettel

Pálfy Antal

Szeged, Attila-utca 8. sz.

Megrendeléseket elfogad **Kálmán Zsigmond** szállító ur is Bocskay-utca 9. sz. Telefon-szám 402.

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

11.247/1902.
adóhivatali sz.

Felhívás

a fegyveradóra vonatkozó bejelentések iránt.

A fegyver- és vadászati adóról szóló 1883. évi XXIII. t. c. értelmében, az 1902. évi augusztus hó 1-től 1903. évi július hó 31-ig tartó fegyver- és vadászati adóévre vonatkozó adókövetések elrendeltettek.

Fegyveradót fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után, ugyancsak azon fegyverek után, melyek családtagjai, vadászcselédjei, a vadak gondozására és erdőterületek őrzésére alkalmazott cselédjei, valamint mező-, szőlő- vagy erdőgazdaságban alkalmazott cselédjei, pásztorok és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak.

Az, aki csak fegyveradót fizet, köteles a birtokában levő s a vadászatra használható fegyvereket szám szerint és annak megjelölése mellett, vajjon egy- vagy kétszövevényű-e bejelenteni, a bejelentést lakásának pontos megjelölése mellett, sajátkezűleg aláírni és az 1902. évi június hóban az adóhivatalnál benyújtani.

A bejelentés élőszoval is történhetik, mely esetben az adóköteles bemondása szerint a bejelentési űrlapot a városi adóhivatal köteles kitölteni.

Aki évközben lép adóköteles fegyver birtokába, tartozik ezt a fegyverét a birtokbavételtől számított 8 nap alatt bejelenteni.

Azok, kik a törvény értelmében adómentes

fegyverek birtokába vannak, kötelesek ezeket a fegyvereket egyszersmindenkorra a városi adóhivatalnak arról szóló bizonyítványával ellátni, hogy a bejelentett fegyverek adómentesek.

A vadászati-jegy iránti bejelentések szintén 1902. évi június havában nyújtandók be a polgármesteri hivatalnál.

Ha valaki évközben kívánja a vadászati gyakorlását megkezdeni vagy addig élvezett vadászati adómentessége megszűnik, a bejelentést azonnal megtenni köteles.

Vadászati-jegy váltása esetében a fegyveradó a vadászati adóval együtt a kir. adóhivatalnál fizetendő.

Az esetben, amiképpen valaki már a városnál befizette a fegyveradót és azután kíván vadászati-jegyét váltani a fegyveradó igazolvány a kir. adóhivatal által bevonatik s a befizetett fegyveradó a vadászati adóval együtt a vadászati-jegyén kitüntetik. Magától értetlik, hogy a már befizetett fegyveradót újból nem kell befizetni.

Az, aki adóköteles fegyverét az adó alól elvonja, eltitolja vagy az adóköteles löfegyvereket a törvényben meghatározott eseteket kivéve vadászatra használja, az eltitolt vagy adó alól elvont minden darab fegyver után 20 koronától 40 koronáig terjedhető bírságot tartozik fizetni. A befizetett bírságnak egyharmada a feljelentőt illeti.

A vadászati adókövetési kihágások az 1883. évi XXIII. t. c. 43. §-a értelmében soroltatnak meg.

Szegeden, 1902. évi május hó 30-án.

Dr. Fodor Károly,
adóügyi tanácsnok.

Tavaszi divatárak

ugymint

nyakkendőök, czipők,
kalapok, fehérneműek

olcsó árban kaphatók

Gyéres Márton

divatáruházában

Szeged, Tisza szálloda mellett.

Értesítés.

A t. közönség tudomására hozom, hogy **Horváth Mihály-utca 7. szám alatt** (a Gönczi-nyomda mellett)

múczimfestő műhelyt nyitottam.

Tanulmányaimat Bécsben végeztem s így a legnagyobb igényeknek minden tekintetben megfelelek.

Elvállalok üvegfeliratok festését, aranyozásokat a legjutányosabb árakon, gyorsan és pontosan.

Kiváló tisztelettel

Winterstein D.

czimfestő.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Minden apró hirdetés beiktatása legalább 50 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. Az apró hirdetések előre fizetendők. — Értesítéseket a kiadóhivatal ad; levélbeni kérdésekben a válasza való bélyeg melléklendő. **Telefon értesítéseket sohasem ad kiadóhivatalunk.**

FOGEL EDE

épület és díszműbádógos, légszesz- és vízvezeték-berendezés üzlete. Elvállal minden a bádógos díszműparhoz tartozó megrendelést és pontosan teljesít. Szeged, Takaréktár-utca 3.

Házasságot

óhajt kötni 3000 kor. jövedelemmel bíró államtisztviselő. Csakis leányt 20-30 ezer koronára hozományval. Titoktartás biztosítva. Arczkép melléklendő. Cím a kiadóba „Tanár” jellegével intézendő.

Tolnai D.

uri szabó, Kelemen-utca 7., elfogad mérték szerint férfi ruhák készítését. — Állandó nagy raktár a legfinomabb angol, francia és honi szövetekből.

Kerékpározók

figyelmébe! Sokoldalú felhívásnak megfelelően ezuttal raktáron tartok mindennemű **kerékpár kellekét**, melyet rendkívül olcsó árban forgalomba bocsájtok. Ugyanitt kerékpárok javítása is elfogadtatik. Kellner Márton optikus, mechanikus, Szeged, Széchenyi-tér.

Irodai

alkalmazást keres fiatal, szép írásu leány. Címe a kiadóhivatalban megtudható.

Elárusítónői

állást keres csinos, fiatal leány. — Beszéli a magyar, német és szerb nyelvet. Szép írásu is van. Ilyen minőségben már volt is alkalmazva. Címe a kiadóhivatalban megtudható.

Football

és az összes hozzávaló cikkek, belső gumik, pumpák legolcsóbban kaphatók **Szántó József** kerékpár és varrógép üzletében Szeged, Széchenyi-tér 7. szám.

Hölgyek, urak!

Ki óhajt házasságra lépni önök közül? Komoly szándék mellett és a helyzet, valamint vagyoni viszonyok tüzetes feltüntetésével írjanak „**Boldogság**” címen a kiadóhivatalba. Titoktartás biztosítva.

Házat

vagy telket óhajtok venni a nagykoruton belül. Ajánlatok levélben, utca, teleknagyság és utolsó ár megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „**Települők**” címen. Bank vagy más teher is felemlítendő.

Diskrét

dolgok kipuhatólására vállalkozik magán- és irodai. Irások megkezeseket „**Diskrét**” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. Titoktartás természetes.

Goldmann Ignác

Szegeden, régi Zsótérház (Misi Zsiga ur órási üzlete mellett), Gouffroyzó (álló ránk), Plisserozó (fekvő ránk) intézete, műhímzési előnyomdával egybekötve. — Elvállal minden e szakmába vágó munkát (kelengyék) redőzést, ránkcozását és préselését szövetekben, bármily szélességben, olcsón, a legsebbe kivételben, a leggyorsabb elkészítésre.

JANIK IMRE

tűzifa- és szén-kereskedése. **Bocskai-u. 1. sz. a.** fakeskedést nyitottam, hol mindennemű tüzelő anyagok a legmérsékeltébb árban kaphatók. Pontos kiszolgálás.

Izléses fényképeket

készít olcsón a „**PANNONIA**” fényképezési műintézet. Szeged, Takaréktár-utca 3.

Új órási-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

órási-üzletet

nyitottam, hol mindennemű fali- és zsebórák nagy választékban kaphatók. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Kiss István

órási. Kelemen-utca, a Haggenmacher sörszarnok épületében.

Nagyszombati

Földhitelintézet törlesztéses kölcsönöket engedélyez rendkívül kedvező feltételek mellett földbirtokra és nagyobb vidéki városokban — megelőző helyszíni szemle után — bérházakra is. A tőke a kamatfizetéssel együtt félévi részletekben törlesztetik 30¹/₂, 38 vagy 40¹/₂ év alatt, a kölcsön folyósítása készpénzben történik. — Kölcsönajánlatokat elfogad és felvilágosítással készségesen szolgál:

Halmi Mór

bank- és jelzálog-kölcsön üzlete, Szeged, Tisza Lajos-körút 27. szám.